

KÁVÉESOK LAPJA

IX. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

14. szám

Kiadó és laptulajdonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkesztő:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják.
Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

A borraivaló-kérdés hullámai

A borraivalórendszer megváltoztatásáról szóló vita a legutóbbi napok folyamán erősen foglalkoztatta a nyilvánosságot. Ipartestületünknek a székesfőváros polgármestere elé terjesztett memoranduma, — mely a sajtótájékoztató értekezleten került felolvasásra — a sajtóban részletesen ismerttetett és megvagyunk győződve, hogy érvelése és gondolatmenete erős hatással volt azokra a fórumokra, amelyeknek a kérdés eldöntésére döntő szavuk van.

A memorandumot természetesen szétküldöttük minden tekintetbe jövő tényezőnek. A beérkezett válaszok azt bizonyítják, hogy ideje volt, hogy ezt a sokoldalról vitatott és téves világlátásba állított kérdést a tények reális valósága szempontjából ismertessük, rámutatva arra, hogy a rendszerváltozásnak a közönség, a személyzet és a munkaadók szempontjából minő kihatásai lehetnek.

E válaszok közül itt közöljük Székács Antalnak, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara illusztris alelnökének sorait, aki a következőket írta:

„Igen tisztelt Barátom!

Megkaptam az Ipartestületnek a polgármesterhez intézett emlékirata egy példányát, mely voltál szíves nekem beküldeni. En ezt figyelmesen elolvastam és a kérdésben eddig elfoglalt álláspontomat ez az emlékirat tényleg alaposan megváltoztatta.

Szíves üdvözlettel maradok

Budapest, 1933 június 28.

igaz híved

Székács Antal s. k.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara idegenforgalmi bizottsága június 23-án Madarassy Beck Gyula báró elnöke alatt tartott ülésén foglalkozott az üggyel és báró Forster Jenő, Gundel Károly, Holzer Sándor, Miklós Elemér és Németh Aladár felszólalásai után a következőkre való hivatkozással a jelenlegi rendszer meghagyása mellett foglalt állást:

„A Magyarországon szokásos borraivalórendszer idegenforgalmi szempontból csak akkor volna hátrányos, ha valóban egvedül álló különlegessége volna hazánknak. Miután azonban a magyarországi szokás teljesen egyezik az osztrák rendszerrel, amelyen keresztül nyugati idegenforgalmunk túlnyomó részét kapjuk, ennél fogva téves az a nézet, mintha a külföldiek szokatlan rendszerrel találkoznának.

Azokban az államokban, amelyekben az egyéni borraivalóadás helyébe a százalékos rendszert léptették, nem új rendszerrel eserltek fel a régít, hanem a gyakorlatban mindkét rendszer egymás mellett áll fenn. A százalékos rendszer sem Olaszországban, sem Svájcban, sem Franciaországban nem tudott végetvetni a külön borraivaló adásának, úgy hogy a közönség kettős megterhelésnek van kitéve. Ennek belátása indította a csehszlovákiai hatóságokat és idegenforgalmi érdekeltségeket arra, hogy néhány hónappal ezelőtt hatályon kívül helyezték a százalékos borraivalórendszer intézményét. Az étkezőkocsikban is életbeléptették a százalékos rendszert, azonban bírói ítéletek állapították meg, hogy a külön borraivaló szokásos és ennek figyelembevételével szabták ki egy perrel fellépő alkalmazott kártérítési járandóságait.

Idegenforgalmunk szempontjából tehát semmi előnyt nem tudjuk látni a mai rendszer esetleges megváltoztatásának. Sőt ellenkezőleg, a rendszerváltoztatás az idegenfor-

lom szempontjából külön veszedelmet rejthet magában. A magyar közönség körében ugyanis a borraivaló adásának olyan mély lélektani gyökerei vannak, amelyeket semmiféle intézkedéssel kiirtani nem lehet, (mutatja ezt a fodrász- és fiúruházokban tulajdonképpen eltörölt, de változatlanul fennálló borraivalórendszer). Ha már most a belföldi közönség a kisebb kávéházi fogyasztások utáni százalékon felül változatlanul tovább adna borraivalót, ellenben a külföldiek abban a tudatban, hogy a százalék kiegyenlítésével a borraivaló ügyét elintézték, külön borraivalót nem adnának, ezáltal a személyzet fegyelméleten részéről esetleg olyan figyelmen elbánásban részesülnének, ami kellemetlen benyomásokat hagyna hátra az ittartózkodó idegeneknek.

Egy további szempont, ami ép az idegenforgalom nézőszögéből a rendszerváltozás ellen szól, a százalékos rendszernek az idegenforgalmi üzemek kalkulációjára gyakorlandó káros hatásában áll. Kétségtelen ugyanis, hogy a százalékos rendszer mellett a személyzet kevesebbet keresne, mint eddig, úgyhogy elkerülhetetlen volna a személyzet fixfizetésének felemelése és ezáltal az amúgyis súlyos válsággal küzdő vendégipar terheinek fokozódása. Ennek további következménye a szállodák, étkezéshelyek stb. már ma is nehezen fenntartható kényelmi berendezéseinek és ezáltal az idegenforgalom alapjának leromlása lenne.

Bognár Mihály kartársunk, a győri kávéfarsadalom vezetője a következő levélben közölte álláspontját:

„A Budapesti Kávésok Ipartestülete tekintetes Elnökségének

Budapest.

Örömmel és köszönettel vettem a borraivaló-ügyben a főváros polgármesteréhez eljuttatott válasziratot.

Természetesen a magam részéről is helyeslem és magamévá teszem a válasziratban kifejtett álláspontot, miután az teljességgel fedi a helyes felfogást.

A borraivalókérdésben a vidék egyébként is a fővároshoz igazodik és állandóan szemmel tartjuk a kérdést mikénti alakulását, amely nem is lehet más, mint a mai rendszer érintetlenül hagyása. A válaszirat megszerkesztéséhez ösztönien gratulálók és meg vagyok győződve arról, hogy ezzel a százalékos stb. rendszer híveire sikerült oly megdönthetetlen és tárgyilagos csapást mérni, hogy nem lesz módjukban egyhamar a kérdést érdemlegesen ismét előránevelni.

A további küzdelmekhez is erőt és kitartást kívánva, mi győriek is ott leszünk.

Kartársi üdvözlettel

Bognár Mihály s. k.

Azt mondanunk is felesleges, hogy a testvér szállodás és vendéglős ipartestület, valamint a koremszáros ipartestület memoranduma teljes mértékben azonosítja magát ipartestületünk felfogásával.

Bár a megindított kampány során hivatkozás történik a munkásság egyetemének állásfoglalására, meg kell állapítanunk azt, hogy a kávéházi munkásság legtekintélyesebb két szervezete a mai rendszer fenntartása mellett foglal állást.

Igy a Szállodai és Éttermi Alkalmazottak nemzetközi genfi szövetsége a polgármester felhívása folytán titkos szavazással megszavaztatta tagjait, akik nagy többséggel — mindössze 7 szavazat ellen — a mai rendszer fenntartása mellett döntöttek. Válaszokban hangsúlyozták, hogy a genfi szövetségnek a világon 42.000 tagja van és abból Magyarország-

gon körülbelül 600-an vannak. Ők reprezentálják a szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak abszolút intelligenciáját, mert minden tagjuk 4—5 nyelven beszél. Magyarországon csak a „sötétben meghúzódó elemek“ kívánják a borraivalórendszer eltörlését. A válasz azzal a kérelemmel végződik, hogy álljon el a polgármester a borraivaló kérdésének hatósági úton való szabályozásától.

A Főpincérek Országos Egyesülete részletes előterjesztésben választott a polgármester úr felhívására. Részletesen foglalkozik az idegenforgalom szempontjaival, a kávéházi személyzet megélhetésének kérdésével, utal a mai nehéz viszonyokra, amelyek a legjobb szándékú rendszer bevezetése esetén is csak súlyosbítanak az üzemek, a vendégek és a munkásság helyzetét. Visszautasítja a borraivalórendszerhez fűzött megalázó és lekicsinylő megjegyzéseket, rámutatva arra, hogy a vendégipar egykori és mai tekintélyes vezetőinek egy része pincérsorból lett a főváros értékes polgárává. A memorandum egyenként foglalkozik a főpincéri állás ellen irányuló támadásokkal, az övadék-kérdésekkel, visszautasítva és megvilágítva a kérdés valódi képét. Majd a legnagyobb tárgyilagossággal megállapítja azt, hogy „azoknak a munkásérdekeltségeknek állásfoglalása, akiknek a borraivalóellenes propagandát sikerült a köztudatba bevinni, nem őszinte. Foglalkozik a vendégipari munkásság szervezeteinek kérdésével felelmi azt, hogy „a vendégipari munkásság egész sereg egyesülete oszlik, melyek közül csak egy-kettő végez komoly munkát, a többi megfelelő taglétszám hiányában csak arra szorítkozik, hogy a vezetők fizetéséhez és megélhetéséhez szükséges tagdíjakat megszerezzék. A propaganda csak tagszerzésre szolgál és e cél szolgálatában minden eszköz jó.“ Arra kéri a polgármestert, hogy a kérdés további tárgyalásától tekintsen el.

De hogy a vendégek felfogását is ismertessük, ideiktatjuk egy kávéházi vendég — a Pesti Hírlap júl. 9-i számában közzétett — levelének egy részét, mely a következőket tartalmazza:

A borraivalórendszer ügyét az utóbbi hetekben élénken megvitatták a sajtóban is. Nyilatkozatok már az alkalmazottak, munkaadók, csupán mi, vendégek nem nyilatkoztunk még, holt a borraivaló kérdése — minthogy azt mi fizetjük — leginkább bennünket érdekel. Alulírott, aki évek óta vendéglőben és kávéházakban étkezem és gyakran megfordulok külföldön is, azt tapasztaltam, hogy a külföldön alkalmazottak közül sokan a tízszalalék felszámításán kívül a külön borraivalóra is igényt

SZENT ISTVÁN CSALLADI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

▼

a
Kőbányai Polgári Serfözde
gyármánya

Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részv.-Társ
VII. Rottenbiller ucca 31.

Telefon: Aut. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91 346-68, 350-16.
Sürgőnyclm: „Köztej Budapest“

A főváros kávéháza, szállodái és kávé-mérésének szállítója. Tojás-oszfály.

SAISON SLÁGER: MESE-OSTYA-KÜLÖNLEGESSÉG GYÁRTJA A STEINER-KEKSZ

Mocznik-mustár legyen minden asztalon!

tartanak, miért is feltételezhető, hogy a százalékos rendszer életbevitelére esetén — mint ezt nálunk a borbélyüzletekben is láttuk — csakhamar a külön borraival is visszatérne és így a vendéget ezen a címen kétszeresen terhelné meg. A százalékos rendszer ellen érvül jogosult az a feltevés is, hogy esetleg a kiszolgálás rovására lépne életbe. Ha a tízzszázalékos minden körülmények között meg kellene fizetni, mi sarkalná a pincéret arra, hogy vendégét a legelőzékenyebben szolgálja ki? Az bizonyos, hogy reánk, vendégekre a százalékos borraival hatalmi szóval senki sem erőszakolhatja. Nem hiszem, hogy a polgármester az étkező üzemekben az eddigi borraival-rendszert ellenézza, mert hiszen akkor — hogy jó példával előljárjon — elsősorban a fővárosi fűrdőüzemeit kellene a százalékrendszerrel bevezetni. Nézetem szerint épp a jelenlegi gazdasági helyzet a legkevésbé alkalmas arra, hogy a munkaadók, alkalmazottak vagy hatóságok az alaposan megtrikkult vendégek tárcája felett rendelkezzenek. Ennek a kérdésnek a megoldására csak a vendég illetékes és egyedül csak ő határozhat a felett, hogy a figyelmes és előzékeny kiszolgálást miként jutalmazza. Tisztelettel: B. M.

Nehogy struccpolitikával vádoltassunk, konstatáljuk azt, hogy a másik front sem pihen. A munkásszervezetek egy része július hó 5-én hajnali gyűlést tartott, amelyen a „szakmai tanács” hívott egybe és amelyen részletesen foglalkoztak a munkaadók memorandumával. A gyűlés lefolyásáról szóló jegyzőkönyv nem áll rendelkezésünkre, így csak a lapok tudósításából kell megállapítanunk, hogy a borraival eltörlése mellett ez alkalommal sem hangzott el komoly érv. „Meggységnyitő könyörömdomány”, főpincári óvadék és fixfizetés voltak az elhangzott beszédek jelzőszavai. Ezek rég elhangzott érvelések, amelyek a kérdés eldöntését nem viszik előbbre.

Meg vagyunk győződve, hogy a vita eddigi anyaga, a pro és kontra felhozott szempontok meggyőzik a polgármester urat arról, hogy a kérdés bolygatása legalább is — nem időszzerű.

Jelentés

a Budapesti Kávésok ipartestülete szakirányú tanonciskolájának 1932—33. évi működéséről.

Szakirányú tanonciskolánk az elmúlt iskolai évvel fennállásának 21. évét töltötte be. A múltak tapasztalatai eredményezték ebben az évben azt a revíziót, amelyen iskolánk belső élete átesett. Sikerült elérni, hogy a legodaadóbb nevelés és oktató munka mellett a legteljesebb szakszerűség jellemzi iskolánk működését, amelynek élére állott ifjú erő azon fáradozott, hogy az ipartestület célkitűzéseit az iskolán keresztül segítsen megvalósítani.

Az iskola vezetőségének szívügye a tanonekérdés; érzi, tudja, hogy a tanonevelésnek milyen messze kiható fontossága van, s hogy mi függ a jövő kávésmenedzserrel kellő felkészültségének és kiképzésének mértékétől.

Az iskola belső életének átszervezése, a szakma különleges érdekeit biztosítani kívánó órarendi változtatások, a nyelvi oktatás meg-

reformálása, a beiskolázás erősebb üteme, az idegenforgalom fellendítését célzó mozgalomba való bekapcsolódás, az iskola-egészségügy gondolatának valóra váltása, a hitoktatás szélesebb alapokra való fektetése, az irredenta érzés ápolása voltak intézetünk ezévi munkásságának jelentősebb mozzanatai.

A tanulók fegyvermezését elmélyíteni kívánó szigorú intérendszer, a felvételi és évvégi értesítők bevezetése megeremeltették a főnök és iskola közötti kapcsolatot, melynek áldásos eredményei máris mutatkoznak.

Iskolánk belső életét teljesen a székesfőváros által fenntartott közszéki iparostanonciskolák rendje és szervezete alapján építettük fel. Az iskola ily irányú megreformálását felügyelő és ellenőrző hatóságaink; a székesfővárosi királyi tanfelügyelőség és az iskolalátogató szakfelügyelő, a belső állapotokat teljesen feltáró rendszeres havi értekezleti jegyzőkönyvek jóváhagyásával tudomásul is vette.

Az órarendbeni változtatásokkal elérjük, hogy tanulóink a teljesen felesleges, vagy nem elsősorú tantárgyak helyett csak olyanokat tanulnak, amelyek a kávészakma különleges érdekeit érintik. A lélektelen grammatizálás helyett a „direkt” módszer szerint azt tanítotuk, amire a tanulónak a kávé életben okvetlen szüksége van.

Az erősebb ütemű beiskolázást célozták a felügyelőbizottságnak felhívásai, amelyekben, az 1922. évi 12. törvényeikk 118. §-ára való hivatkozással igyekeztek a tanoncartató főnökökre hatni. Ennek eredményeként beiratkozott az év folyamán 49 tanuló. Nem nagy szám ez, de ha figyelembe vesszük az általános ipari leromlást, továbbá azt, hogy a közszéki tanonciskolák létszáma a felére csökkent, hogy a székesfőváros 18 iskolát szüntettet be, illetőleg vont össze: ez a létszám nem vizsgálatlan.

Az egész év folyamán késői beiratkozás és mulasztás miatt 55 intót küldtünk el; igazolatlan mulasztás miatt csak 1 esetben kellett élnünk a feljelentéssel.

Az idegenforgalom fellendítését célzó mozgalomba, ennek iparunk szempontjából való nagy jelentőségét ismerve, iskolánk oly módon kapcsolódott, hogy a rendszer tanításon kívül erről külön szakelőadásokat tartottunk és róla osztályközi írásbeli dolgozatot írtunk.

A szakelőadásokat 1933 május 13-án és 20-án dr. Bevilacqua Borsódi Béla és dr. Mazsary Béla szakírók tartották.

A legjobb írásbeli dolgozat írójának: Deutsch László III. oszt. tanulónak pedig a „Magyar Ötvös Műhely” Kövesi József ezüst-árugyár cég által az e célra felajánlott kézműves jelvényekkel ellátott ezüstplakettet ítéltük oda, mint aki „a legjobb rövid írásbeli dolgozatot készítette arról, hogy mit tehet egy budapesti pincér a magyar idegenforgalom érdekében”.

Ugyancsak az idegenforgalom célját kívánta szolgálni az a kirándulás is, amelyet a budai vár és a királyi palota megtekintésére rendeztünk.

Az iskolaorvosi intézmények iskolánkban megvalósítását jelenti az a körülmény, hogy az ipartestület áldozatkészségéből és annak intézkedésére tanulóinkat dr. Simonyi Imre m. kir. rendőrfőorvossal 1933 június hó 2. és 3-án megvizsgáltattuk. Az orvosi vizsgálat eredménye meglepően jó, mert 1—2 lúdtalpra, illetőleg sérvre való hajlamon kívül tanulóink 95%-a teljesen egészséges volt. Dr. Simonyi ezenkívül június 10-én tanulóinknak a legfontosabb egészségügyi kérdésekről előadást tartott.

Tanulóink a húsvéti ünnepek előtt lelki gyakorlatokon vettek részt; a református vallásúak pedig „csendes napokat” tartottak. Református növendékeink, a multtól eltérően, az idén már rendszeres hitoktatásban is részesültek.

A hazafias érzés ápolására október 6-án, március 15-én az ipartestület dísztermében szépsikerű ünnepélyt tartottunk.

A családi érzés nagy jelentőségét ismerve,

Dorogvidéki szén és brikett

salakmentes tűzifa nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árban. Díjtalan házhozszállítás. Budapestvidéki Kőszénbánya I. erakata Geiszlinger v. szállodás VIII., Magdolna-u. 10. Telefon: 32-3-50.

Ön is fáradt?

Önök is van bokareakciója? Lúdtalpa? Talpkeményedése?

annak fokozására a III. Nemzeti Gyermekhét keretében „Anyák napja” ünnepélyt rendeztünk.

Az irredenta szellem fokozását célozta az az osztályközi írásbeli dolgozat, amelyet „Mivel segítheti elő a kávé a magyar feltámadást?” címmel írtunk.

A három legjobb dolgozat írói: Gabrovitz Stefánia tov. képző oszt., Pomikalszky Gyuláné tov. képző oszt., Bartalis József III. oszt.

Tanulók, akik ezért 20, 10 és 5 P jutalomban részesültek. A díjakat az évzáró vizsgán osztottuk ki; az első legjobb dolgozat a „Kávésok Lapjában” is megjelent.

Az elmúlt tanévet 1932 szeptember hó 9-én kezdtük meg és 1933 június hó 20-án végeztük be.

A beírt 49 tanuló közül 3 nő; a tanulók osztályok szerint így oszlottak meg: Beiratkozott: I. oszt. 13 fi, II. oszt. 16 fi, III. oszt. 8 fi, tov. képző oszt. 9 fi, 3 nő. Az év végén járt: I. oszt. 10 fi, II. oszt. 14 fi, III. oszt. 6 fi, 2 nő tanuló.

Ezek közül jelesen végzett 7, jól végzett 16, elégségesen 8, oszt. ismételt 1 tanuló.

A tanítást hétköznapiakon d. e. 10—2 óráig 2—2 csoportban tartottuk.

A közismereti tárgyakat a szföv. iskoláiban működő tényleges és ott működött nyugdíjas tanerők, a szaktárgyakat pedig Katona Géza, Katona István és Reiner István kávék urak látták el odaadó buzgalommal. Az ő kiváló szakképzettségüknek, lelkesedésüknek van oroszlanrésze abban, hogy tanonciskolánk a mai színvonalon áll. Amidőn nekik önzetlen, sok fáradságot jelentő munkájukért e helyen is köszönetet mondok, kérem, hogy nagy-értékű munkásságukkal az iskolát a jövőben is ajándékozzák meg. Ugyancsak hálás köszönet illeti dr. Havas Nándor ipartestületi főjegyző és Tomesányi Lajos tisztviselő urakat, akik nagy elfoglaltságuk mellett is buzgalommal látták el óráikat.

De elismerésre méltó működést fejtett ki a tantestület minden tagja; törekvésüknek szép eredményeit az 1933 június hó 20-án tartott évzáró vizsgálaton szemlélhettük.

Tantestületünk a rendszeres értekezleteken az igazgató által osztálylátogatásai kapcsán felvetett pedagógiai kérdések állandó megtárgyalásával mindent elkövetett munkája tökéletesítésére, hogy a hozzáfűzött várakozásnak a legteljesebb mértékben megfeleljen.

Iskolánkat az év folyamán a szakfelügyelő úr tözzizben meglátogatta. Hivatalos látogatást tett Mészáros Győző ipartestületi elnök úr is, akinek iskolánk fejlesztése, segítése és támogatása körüli érdemei elévülhetetlenek s akinek ezért az egész tantestület nevében köszönetet mondok. Többizben felkeresték az iskolát a felügyelőbizottság tagjai is. Az ő lelkesedésük, az ügy iránti szeretetük nagyban segítette iskolánkat, hogy működését siker koronázza.

Budapest, 1933 június hó 20-án.

Marton József, igazgató.

Étolaj

francia, arachidból (zöldkeresztes) minden utóiz nélkül 1 és 5 kg-os kannákban kapható

Bpesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságnál

Telefon: József 392-77.

VIII, József krt. 38.

Málnaszörp

utóprésmentes elsőrendű áru, garantált 65 cukor-tartalommal (kötés esetén) folytatolagos átvétel mellett kilogrammonként P 1.60 kötés nélkül kilogrammonként P 1.65 Bpesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságnál

Telefon: József 392-77.

VIII, József krt. 38.

Dákó krétára

(eredeti mühlendorfi) kaptunk behozatali engedélyt. Vásárolható (12 drb) P 1.20 Bpesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságnál

Telefon: József 392-77.

VIII, József krt. 38.

Ne kísérletezzen! Forduljon bizalommal

Erdélyi András orthopaed cipészhez

Budapest, V, Szabadság tér 6. II. em.

kinek elasztikus betétjeit és gyógycipőit sok

elismert szakorvos dicséri.

Levélhívásra jövek.

Jó forgalom + tisztes haszon = Franck pótkávé!

**Pálpusztai sajt,
Heller doboz emmenthali,
Derby sajt**
Kávéházakban
nékülözhetetlen

HIVATALOS RÉSZ

Tanonciskolai beírás.

Értesítjük a t. Kartárs urakat, hogy tanonciskolánkba az 1933—34. iskolaévi beírásokat 1933 szeptember 6., 7. és 9-én az iskola termében naponta 10—12 óra között tartjuk meg. Az első ízben iratkozó tanoncok születési anyakönyvi kivonatukat, az utolsó évi iskolai bizonyítványukat és tanoncszerződésüket hozzák magukkal. Volt tanítványaink pedig csak az „Évvégi értesítő” könyvükkel iratkozhatnak be. Azok a tanulók, akik még nincsenek szerződöttve, főnökiüktől nyilatkozatot hozzanak, hogy munkahelyükön mint próbaidős tanoncok vannak alkalmazva.

A beíratásoknál semmiféle díjat nem szedünk.

Budapest, 1933 július 15.

Marton József s. k.
a kávészakirányú
tanonciskola igazgatója.

Mészáros Győző s. k.
a Budapesti Kávékók
Ipartestülete
és a felügyelőbizottság
elnöke.

M. kir. Központi Mértékügyi Intézet.
3142—1933. szám. Hivatkozási sz.: 593—1933

Tárgy: A kávéiparban használt mérték-
tárgyak hitelesítése.

T. Budapesti Kávékók Ipartestületének
Budapest.

Fent hivatkozott megkeresése folytán alábbiakról értesítjük t. Címet:

A kávéházak és kávémérések üzemében használt mérlegek és súlyok az 1907. évi V. te. értelmében általában a közforgalomban használtaknak tekintendők és mint ilyenek a törvény értelmében nemcsak az első, hanem az időszakos hitelesítésre is kötelezettek.

A fent hivatkozott törvény 15. szakasza szerint ugyanis mértékek és mérőeszközök, szolgáltatások terjedelmének megállapítására esakis hitelesítve használhatók. A kávé- és rokonüzemekben pedig a mérlegek általában a súly szerint kimérhető ételek és élelmiszerek adagjainak — tehát szolgáltatások terjedelmének — meghatározására szolgálnak és ebből következik e mértéktárgyak hitelesítési kötelezettsége.

Ezen kötelezettségen semmit sem változtat a beadvány által említett azon körülmény, hogy a kávé és rokonüzemekben a mérlegek olyan helyiségekben vannak, amelyeket a vendégek nem látogatnak. A közforgalomban használt mérlegek a törvény említett határozománya következtében hitelesítendők, függetlenül attól, hogy hol vannak felállítva. Ezért pl. hitelesítendők a fűszerkereskedők adagolásra használt mérlegei is és pedig abban az esetben is, ha azok a közönség által nem látogatott raktárakban vannak felállítva.

A t. Cím által hivatkozott háztartási mérlegek hitelesíthetetlenül való forgalombahozatala és használata azért engedhető meg, mert a mértéktörvény esakis a közforgalomban használt mértékek és mérőeszközök hitelesítését rendeli el. Nem áll a törvénnyel ellentétben az, hogy kizárólag magáncélra, p. o. ételek, sütemények elkészítéséhez a magánháztartások hitelesíthetetlen mérlegeket használjanak.

Fentiekkel kapcsolatban még arról értesít-

Világítson tükrrel! Tükrőlámpáim használata mellett 30% árammegtakarítást nyer. Falitükrök és azok javítása galvanikus úton, 15 évi jótállással. Üvegcsiszolás, edzés, üvegfestészet, üvegzés és képeretezés legelősebb és legszolidabb kivitelben.

LIGETI LASZLÓ üvegtechnikai műintézet,
Bpest, VIII, József-u. 23. Telefon: 32-1-08.

**Hattyu gőzmosó és lehérnemű
kicsésző vállalat**
Budapest, VII, Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezve! Legkíméletesebb mosási rendszer

T. 843-39.

ifj. Grünwald Mór Ferenc József rakpart 6.
Üveg és porcellán

**Cázvilágítás- és rechaud-karbantartást vállalkozó
havi bérletben!**

Csutor József Budapest, I., Fehér Sas u. 2.
I., Atilla körút 43

jük tek. Címet, hogy a budapesti m. kir. mértékhatóság hivatal jelentése szerint a kávéházak és kávémérők, ha üzemekben mérlegeket és súlyokat alkalmaznak, azokat két évenként időszakos mértékhatóságuk szabályszerűen be szokták mutatni.

Budapest, 1933. évi június hó 9-én.

Bátori s. k.
miniszteri tanácsos,
igazgató.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Július 20-ig befizetendő az átalányozott és a zenés kávéházak vigalmi adója.

Július 25-ig befizetendő a személyzet illetményéből levont kereseti és rokkantellátási adó.

Augusztus 5-ig megfizetendő a harmadik negyedévi házbér első részlete.

Augusztus 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Augusztus 10-ig tartoznak az adóközfösség tagjai az augusztus havi fényüzési és forgalmi adó-átalányukat megfizetni.

Augusztus 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközfösségnek.

A Magyar Kávéipari Évkönyv VIII. évfolyama megjelent.

Személyi hírek. Mészáros Győző ipartestületi elnök f. é. július 10-én kezdte meg nyári szabadságát és mintegy négy heti üdülésre a fővárosból elutazott. Távollétében az ipartestület ügyeit Gál Arnold alelnök vezeti. — Losonczy Gusztáv a Budapesti Kávékók Áruforgalmi Rt. elnöke július elsején kezdte meg négy heti nyári szabadságát.

Kérdőívek visszaküldése. Minden felhívás és sürgetés ellenére az adóközfösség céljaira kibocsátott kérdőívek nem érkeztek vissza. Mínt hogy a vonatkozó tárgyalások már megindultak, nyomatékosan figyelmeztetjük az érdekelteket az iver visszaküldésére, mert ha azokat kellő időben nem kapjuk meg, azokat a tárgyalás alkalmával figyelmen kívül fogjuk hagyni.

Házasságkötés. Glanczmann Magda (Marosvásárhely) és Vas István a Bpesti Kávékók Ipartestületi munkaközvetítőjének ügyvezetője f. hó 9-én a VII. kerületi anyakönyvvezető előtt házasságot kötöttek.

A társadalombiztosítási tartozások után fizetendő késedelmi pótlék kulesát a m. kir. belügyminiszter 258.000—1933. B. M. sz. rendeletével f. évi július 1-től kezdve 0.75 százalékban szabta meg.

A kifőzőüzletek nyilvántartásának szabályozása. A m. kir. belügyminiszter f. é. június 16-án 159.200—1933. B. M. sz. rendeletével elrendelte, hogy a kifőzőüzletek — a munkaszüneti napok kivételével — naponta reggel hét órától este tíz óráig tarthatók nyitva. E rendelet 1933. évi augusztus 1-én lép életbe.

Francia törvény a közüzemek ellen. A francia kamara egyik legnagyobb pártja törvényjavaslatot nyújtott be a közüzemek és a hivatali műhelyek ellen. A javaslat szerint tilos akármilyen hivatalban és köztisztviselő mellett műhelyt és boltot föntartani. Hat hónapon belül ezeket feltétlenül fel kell szüntetni.

A feketekenyer jön divatba Olaszországban. Egy orvostársaság újságokban és röpiratokban hirdeti a korpás kenyér hasznosságát és akciójuk olyan erős, hogy Milánóban állítólag minden sütőüzletben tartják már az „integrális” kenyeret, sőt Turin városa az összes molnárokat, sütőüzleteket kötelezte a teljes lisztnek, illetve feketekenyernek tartására.

Mennyi kenyér kell Pestnek? Erről ír az Esti Kurir, szerinte Pesten fejenként 25—30 dkg. a napi fogyasztás, összesen tehát napi 25—30 vagón. Ha leszámítjuk azokat, akik csak süteményt esznek, akkor a napi kenyér-szükséglet 20—25 vagón. Országos átlagban (a vidéken többet esznek) a kenyérfogyasztást napi 250—300 vagónra becsüli.

Az alkalmazott jogait nem szabad kijátszani. Egy bank egyik emberének a nyugdíjigény elérése előtt 6 héttel felmondott. A kuria 1652—31. számú ítélete szerint ez erkölestelen és jogtalan, a joggal való visszaélés.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: 32—3—00.
JAMJAEI ELSŐRANGUAK!

Kajszinbarack-iz minőségben felül-
multhatatlan!

Kapható:
Budapesti Kávékók Áruforgalmi Rt.
Budapest, VIII, József krt. 33. Tel: 39-2-77.

Kávés és vendéglőskiallítás Bécsben. A testvér bécsi kávéipartestület 250 éves fennállásának jubileuma alkalmából f. é. szeptember 3—10. között kávé és vendéglősi kiállítást rendez. A kiállítás valószínűleg az új Hofburg helyiségekben fog megnyílni. A bécsi kávékók és vendéglősök testületei a kiállítás előkészítésére szervező bizottságot állítottak fel.

Nemzetközi Orvosi Bizottság létesült a borvédelmére. Mint ismeretes, a római nemzetközi borgazdasági kongresszuson a borbarát orvosoknak egy külön nemzetközi bizottságot létesítettek. E bizottsághoz eddig a következő államok csatlakoztak: Franciaország, Olaszország, Magyarország, Egyiptom, Portugália, Görögország, Románia és Bulgária.

Abroszok fehér és tarka
Plaidek terraszra, kertbe
Takarók minden fajta

legelősebben az
„Olcso Bolt”-ban
SEPEŠ LAJOS
Budapest, V.,
gr. Tisza István u. 24
Telefon: 80-1-95.

Az új román alkoholtörvény. A román pénzügyminiszter a szeszmonopólium újjászervezése tárgyában legutóbb javaslatot terjesztett a parlament elé, melynek lényege, hogy a mostani monopóligazgatást közjeileg rendszerré változtatják át. Ennek élén egy igazgatótanács fog állani, melynek tagjait a pénzügyminiszter és a belügyminiszter nevezi ki. Az új rendszer a szesz italok eladására külön engedélyeket fog adni. Az eddigi évi 3500 vagonos termelési keretet bizonyos mennyiségű szilvapálinka kifőzésének engedélyezésével felelelik. A tervezet számol a szesztermelés központosításával, tiltja az engedélyezett kvótáknak más gyárak számára való cedálását, stb. A szeszárak megállapítása ezen új önkormányzati rendszer által történik a szeszgyárosokkal egyetértve.

Az új osztrák ipartörvény megszigorítja a társulást. A társaság minden tagja egyformán jogosult a társaság képviselésére és ügyének vitelére. Ezt cégkivonattal kell igazolni. Közel kell lakni az üzlethez. A hatóságoknak joga van mindezt bármikor megvizsgálni. A társulat tagja nem lehet a társulatnál tanonc. A fiókban is kell képesített ember. Két évi ipartestületi tagdíj-hátralék miatt az iparigazolvány megvonható. Megrendelést házról-házra járva, kocsin, auton fuvarozva nem szabad. A munkaszerveződések bélyegmentesek. Kontárt érő ítéletben az ipari terméket és a szerszámot el lehet kobozni. A pénzbüntetéseket rokkant, munkaképtelen és elszegényedett iparosok támogatására fordítják. Az új pontok végrehajtását a zárlati rendelet biztosítja, amely szerint a kormány egyes iparágakban új iparigazolványok kiadását az egész országra vagy annak egyes részeire egy év tartamára felfüggesztheti.

Goldstein Ignác

csillárüzem és villanyberendező-
vállalata. — Speciális kávéházi és
vendéglői berendező. — Motorok.
Villanyegők.

BUDAPEST, VII., KAZINCZY U. 53.

Telefon: 428—35. 344—57.

JONNY gumigallér

A nagy melegben nélkülözhetetlen a
puha
4—5 hónapig eltart.
Kapható: **Teréz körút 24/b. Ára 96 fillér**

Budapesti Jégárusító Rt.

VI, Jász ucca 100. Tel.: 920-04.

Szállít minden mennyiségben vidékre is műjeget.

FIGYELEM! Papírszalvetta 30x30 cm. 1000 db.-ként P 1.54
Papírszalvetta kicsi 1000 —80

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságánál,
Budapest, VIII., József körút 38. Telefon: 39-2-77.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága

Budapest, VIII., József körút 38. Telefon: 39-2-77.

Kéri igen t. vevőkörét, hogy alantí árjegyzéseit figyelembe venni sziveskedjék. Kommers minőségeket nem tartunk, áraink a létező legjobb minőségekre vonatkoznak.

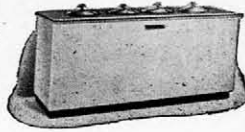
Szardellagyűrű 10 halas, Arrigoni gyártmány	—86
Szardínia portugál, elsőrendű minőség 6 halas ládávételnél	P —69
Szardínia portugál, elsőrendű minőség 6 halas doboz vételnél	P —72
Olívolaj valódi olasz kg-ként	P 2.90
Málnaszörp II. rendű, kötés esetén kg	P 1.48
Málnaszörp legprimább, utóprésmentes succuból, kötésnél kg-ként	P 1.60
Méz II. rendű kg-ként	P 1.05
Méz garantált perzsetett, világos akácmez, elsőrendű kg-ként	P 1.20
Francia-kávé „t” tekerésben kg-ként	P 1.24
Csokoládé, prima minőségű főzőcsokoládé kg-ként	P 3.35
Tunkmassza kg-ként	P 2.80
Mandula (sós mandulához) óriás-szemű lapos láda vételnél kg-ként	P 5.90
Mandula (sós mandulához) óriás-szemű lapos, kimérve	P 6.30
Mazsola, minőség szerint kg-ként 1.90 pengőtől	
Jam, Kolényi-féle barack, málna, ribizli és meggy kg-ként	P 1.78

Árunkban a forgalmiadó bennefoglaltatik, vidéki szállításhoz díjmentes csomagolás.

HENNEFELD

Jégszekerénygyár

Budapest VI., Ó ucca 6
Telefon: 11-4-29

Jégszekerények, sörkimerőkészülékek, elektromos hűtőkészülékek, elektromos fagyalt-készítőkészülékek és konzervátorok.

Szezonban nem szabad verekedni. Ausztriában Baden városa „bis auf Weiters“ eltiltotta a különböző pártok egyenruhás felvonulását. „Kommt baden nach Baden“, hirdetik a plakátok Bécs uccáin és külföldről is sokan keresik fel ezt a szép osztrák üdülőhelyet. Baden nem tanácsa a város jól felfogott érdekében számúzi a politikai pártharcokat — a szezon idejére.

Németországban is valami hasonló aggodalom nyomja az illetékesek lelkét. Így a most ottan divatos tiltakozó levelekből, amelyeket a „Greulnachrichten“ ellen küldözgetnek szét, kezünkbe került egy wiesbadeni cég levele, amely igen határozottan hangsúlyozza, hogy a Wiesbaden fürdőit felkereső külföldieket faj- és valláskülönbőség nélkül szívesen látják.

Akárca a hotelekben. Amíg az idény tart, addig a lohdieneknek nem szabad egymással verekedni. Sőt még a helyi vendégek számára felfogadott Rauschmeisser is vakációzik. Majd ha az utolsó vendég is távozik, a személyzet leveti a frakkot, a livrét és újra folytathatja ott, ahol a szezon elején abbahagyta.

Mustár sokféle van, de évtizedes tapasztalat szerint vendégeinket akkor szolgáljuk ki legjobban, ha a közismert jóízű, tiszta szőlőmagból készített Mocznik-mustárt tartjuk, mely a legdrágább francia és belga mustárokkal is egyenrangú.

Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, vermouthot és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szives figyelmébe. Fenti három cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

„Hattyú“ Gőzmosó- és fehéreneműkölcsönző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Kölni kréta. Új krétatípust hozott forgalomba a Budapesti Kréta és Vegyészeti Gyár (IX. Közraktár ucca 12.), az u. n. kölni irókrétát. Ez a kréta messze túlszárnyalja a megszokott kávéházi krétát, könnyen és élesen ír, a táblát nem karcolja, írásnál nem okozza azt a kellemetlen nyikorgó hangot, amely miatt sok ember nem bírja a kréta használatát. Amellett ez a kölni kréta csak kis mértékben porlódik, írása mégis könnyen kitörölhető. Csinos fadóboxokban aduzsztálva kerül forgalomba, egy-egy dobozban kétszer fél grossz krétával. A doboz ára P 5.40 bruttó. Az új kréta a Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.-nél szereshető be.

Jégszekerényt legjobbat, legszebb kivitelben és legolcsóbb árban mégis csak a nagyobb üzem képes előállítani. Ezért a legmelegebben ajánljuk kartársainknak a Hennefeld Rt. jégszekerénygyár (VI., Ó ucca 6.) készítményeit. Az évtizedek óta bevezetett, megbízható cég telepén a legújabb modellek megtekinthetők. Figyelmébe ajánljuk még ipartársainknak a Holub-söröző (Kossuth Lajos ucca) új óriási pohárállványát és bor- valamint sörpultját, melyek szintén a Hennefeld-gyár munkáját dicsérik.

Hegedüs József és Nagy Lajos

géperőre berendezett asztalos üzeme
Kávésok állandó szállítója. Budapest, X. Füzér ucca 22
Telefon: 48-6-39

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR és FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller ucca 17
Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.
Alapították 1824.

Márványból épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készíti **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme, Bpest, X. Szállás u. 44. Tel.: 48-9-83

Hantos testvérek Rt.

festő, mázó és tapétázó iparizem
Budapest, VI., Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

SIDOL fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

A legkiválóbb Szent István sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

„MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZT
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KARJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R.T. KÖBANYÁN.

Kávés ne tartson

élelmi- és gyarmatárucikkeket raktáron, napi szükségletét nagybani áron, legelsőrendű minőségben, naponként díjmentesen házhoz szállítja
Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.-sága
VIII., József krt. 38. Telefon: 392-77.
Vidékre rendszeres postacsomag szállítást.

Adókvetések. Az 1933. évre kivetett jövedelemadóról és vagyonadóról szóló fizetési meghagyások most állanak kikézés alatt. Aki ezzel nincs megegyedve, a kézbesítéstől számított 15 napon belül felelősséggel élhet az adófelszámolási bizottsághoz, amelyet írásban kell a kikézés adófelügyelőségénél benyújtani.

A fagyaltkészítéshez csak műjeget szabad használni. A földművelésügyi és kereskedelmi miniszterek együttesen olyan rendeletet adtak ki, amelynek értelmében csak az egészségre ártalmatlan, szennyező vagy fertőző alkotórésztől mentes jéggel készült fagyaltot szabad forgalomba hozni és ezért a fagyalt készítésére és kezelésére a miniszterek a természetes jég használatát tiltják, mert a fagyasztóedény és fagyalttartályok a jéggel közvetlenül érintkezésbe kerülnek. Ezzel a rendelettel egyidejűleg elrendelték a miniszterek még azt is, hogy a gyümölcsfagyaltok előállításához ezentúl kátrányfestéket nem szabad használni s minden cukrászkészítményhez kizárólag méregmentes növényfestéket szabad használni. Dr. Sipőcz Jenő polgármester ennél fogva felhívta rendeletben a kerületi előjáróságok vezetőit, hogy a cukrászokat és fagyaltozókat gyakran és a legszigorúbban ellenőrizték, hogy a fagyalthez a készítőik természetesen jeget ne használhassanak.

A borgazdaság kérdése a londoni világgazdasági konferencián. Az állandó Nemzetközi Borhivatal a londoni világgazdasági konferencia számára egy emlékiratot dolgozott ki, amely különböző, a borgazdasági krízis enyhítésére vonatkozó rendszabályok igénybevételét javasolja. A rendszabályok közé tartoznának a különböző vámkok, adók és illetékek eltörlése, a dumping és a nemzetközi borforgalom mindenmő akadályainak megszüntetése; a bor vegyvizsgálatának egységsítése, a szövetkezeti és borgazdasági hitel rendszerének kiépítése. A memorandum egyúttal javaslatot tesz egy egységes nemzetközi propaganda kidolgozására a borfogyasztás emelése céljából, ezzel kapcsolatosan a bortermelő államok egységes frontjának megteremtésére a prohibíció ellen a nemzetközi orvosi bizottság vonatkozó jelentései alapján.

Ha **TÜKÖR** kell, **WAGNER**-t keresse fel
Budapest, VII., Szövetség ucca 6. sz
Telefon: 45-3-40. Üvegciszoló- és tükörborítótelep.

Legjobb „STUDIUM” védjegyű
DÁKÓ ÉS IRÓKRÉTA

Gyártja: BUDAPESTI KRÉTAGYÁR RT. IX., Közraktár u. 12
Kapható: Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.-nél.

SPRINGUT HENRIK tojásnagykereskedő
Budapest, VI., Vasvári Pál u. 11. Tel.: 21-7-54. Számos
budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

JILEK M. BÉLA

speciális ellenőrző pénztárak javítóüzeme
Budapest, V., Honvéd u. 38. Tel.: 25-4-58.
Pontos, lelkiismeretes munka.